

Thuisonderwijs in Nederland en Vlaanderen

door Nannette van Kempen

Niet voor alle kinderen is het vanzelfsprekend om naar school te gaan: er zijn kinderen die thuis onderwijs volgen. Maar wat is 'thuisonderwijs' eigenlijk? Auteur Leah Witmond is ervaringsdeskundige.

'Thuisonderwijs is onze kinderen opvoeden en onderwijzen tot volwaardige volwassenen die een goede, gezonde en verantwoorde bijdrage kunnen leveren aan deze maatschappij', schrijft auteur Leah Witmond in haar boek(je) *Thuisonderwijs in Nederland en Vlaanderen*. Zij geeft haar kinderen sinds 2002 thuis onderwijs.

Thuisonderwijs is essentieel anders dan schoolonderwijs. Thuisonderwijs is individueel onderwijs, afgestemd op wat ieder kind uit het gezin persoonlijk nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

Het boek is opgedeeld in twee delen. In het eerste gedeelte, *Thuisonderwijs in de praktijk* worden verschillende vragen beantwoord, waaronder wat is thuisonderwijs, wie onderwijzen thuis, maar ook methodes, filosofieën, voor- en nadelen, materialen, sociale activiteiten, vooroordelen, onderzoeken. In deel 2 komen 'Juridische aspecten van thuisonderwijs' aan bod. Het Burgerlijk Wetboek, en de Leerplichtwet worden aangehaald.

Leah Witmond noemt een aantal thuisonderwijsmethodes en filosofieën, en behandelt kenmerken en voor- en nadelen, zoals de School-aan-huismethode, curriculum gerichte aanpak, unitstudies (projectmatig of geïntegreerd leren), het klassieke model, Charlotte Mason, afstandsonderwijs, autonoom leren, en eclectisch onderwijs.

Verder bespreekt zij hoe de thuisleerling een diploma kan behalen. Het meest voor de hand liggend is het staatsexamen; om zich hierop voor te bereiden kan je kind afstandsonderwijs volgen. Ook kan jouw tiener zelfstandig uitzoeken wat de exameneisen zijn, en dan op zoek gaan naar de meest geschikte leermiddelen.

Er wordt verder ruim aandacht besteed aan de voor- en nadelen van thuisonderwijs. Zo stelt Witmond dat het prima resultaten oplevert, zowel op het gebied van academische vorderingen als van de emotionele en sociale ontwikkeling. Het opleidingsniveau van

de ouders blijkt niet bepalend voor het succes van thuisonderwijs. Bovendien heb je als thuisonderwijzer volledige controle over wat je kinderen leren. Het onderwijs sluit aan bij jouw levensovertuiging. Negatieve invloeden, zoals *peer pressure* en pesten, worden vermeden. En zelfs onderpresteren behoort tot het verleden volgens Witmond. In veel thuisonderwijsgezinnen heerst tenslotte een groot gevoel van saamhorigheid.

Als nadelen van thuisonderwijs noemt zij de vooroordelen, maar ook het kostenplaatje. Veel ouders hebben een juridische strijd moeten voeren om thuisonderwijs te mogen geven; sommigen hadden zelfs problemen met de kindbescherming. De zware verantwoordelijkheid die op de ouder drukt, wordt door Witmond niet vergeten.

Witmond geeft dan ook tips en besteedt een hoofdstuk aan sociale activiteiten, contacten met thuisonderwijzers, alledaagse en georganiseerde contacten met familie en vrienden. Ze beantwoordt vragen als: Hoe kom je aan lesmateriaal? Hoe ga je om met vooroordelen? En ze schenkt aandacht aan een kleine selectie buitenlands en Nederlands onderzoek omtrent thuisonderwijs.

Op de Engelstalige markt is een ruim aanbod aan interessant onderwijsmateriaal, vandaar dat dit apart besproken wordt in het boek. Thuisonderwijsvriendelijk is het in

Nederland nog niet, in het buitenland (met name in Engelstalige landen) is het allang een bekend fenomeen, waar veel over geschreven is, en regelmatig wetenschappelijk onderzoek naar gedaan is.

Witmond stelt zichzelf de vraag of thuisonderwijs altijd beter is. Omdat ikzelf, zoals de vaste lezer van Talent weet, zeer positief ben over thuisonderwijs, is dat voor mij geen vraag. Enkele argumenten die ik hiervoor geef, vindt u – in aanvulling op dit artikel – op de website van Talent. De kritische blik van de schrijfster valt echter te waarderen. Dit boekje is een goede basis om je eens te laten informeren over thuisonderwijs. Leah Witmond heeft getracht met een open visie te omschrijven wat thuisonderwijzen inhoudt, in alle opzichten. Naar mijn mening is ze daar in geslaagd. Voor beginnende thuisonderwijzers en geïnteresseerden is het een prima en makkelijk leesbaar boekje dat je op weg kan helpen. Het boek geeft inzicht, ideeën, en nuttige tips waar je zelf op kunt voortborduren.

Aanbieding voor Talentlezers

Talentlezers krijgen nu een korting van 2,50 euro op de aankoopprijs van 15 euro bij bestelling van het boek *Thuisonderwijs in Nederland en Vlaanderen* van Leah Witmond.

